

28 червня - День Конституції України

(матеріал для гутірки)

28 червня 1996 року народилася Конституція України, наш Основний Закон. Ти, друже, напевно, чув від дорослих, що закони підказують нам усім - і малим, і дорослим - як жити у своїй країні та з її сусідами у злагоді і мирі. А Конституція України визначає, якими бути всім отим законам. Одне слово, Конституція - це така собі "Матінка" всіх законів!

Слово "конституція" походить із латинської мови, якою говорили ще у Стародавньому Римі.

Верховна Рада України

А означає воно "устрій, установлення", тобто будь-яка конституція визначає, якій бути державі, де ми живемо, а також наші права та обов'язки. А вони є у всіх і в кожного!

Наприклад, твої батьки мають піклуватися про тебе, а ти повинен помагати їм у всьому, слухатися їх, поважати дорослих і своїх ровесників. Зрозуміло, що й вони тоді поважатимуть тебе. Адже в Конституції України записано, що "діти рівні у своїх правах незалежно від походження... Будь яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються законом" (стаття 52) Отже, твої права оберігаються державою: ніхто й ніколи з дорослих не може примусити тебе чинити щось погане чи зле, не може зашкодити тобі, твоїй гідності й честі!

Але й ти, друже, мусиш чинити так само: нікого ні до чого не змушувати, жити за правилами та законами нашої країни, бути відданим громадянином!..

А тепер трохи історії. Часом коли схвалювалися конституції було вісімнадцяте століття, а точніше, його останні два десятиліття. Саме тоді було схвалено конституцію Сполучених Штатів Америки (1787р), конституцію Франції та Польщі (1791).

І тут ми можемо з гордістю стверджувати, що Україна вела у цьому перед. Наша Конституція була схвалена 5 квітня 1710 року.

Цей вікопомний документ української політичної думки склався як договір поміж трьома основними політичними силами козацької держави: гетьманом, генеральною старшиною та Військом Запорозьким. Колективним автором першої-найпершої Конституції були гетьман Пилип Орлик та козацька старшина. Саме в цій Конституції знайшли яскраве відображення тогочасні ідеали української нації. Складалася Конституція з шістнадцяти пунктів. Виходячи з традиції української державності, Пилип Орлик задокументував у Конституції право України на самовизначення й незалежне державне існування. Договір починається з урочистої декларації, що "Україна обох боків Дніпра має бути на вічні часи вільною від чужого панування". Далі йде основний статут державного устрою України, в якому сформульовано головні принципи побудови держави. Насамперед - закріплено принцип визволення України від "чужого панування", принцип поділу влади. Законодавчим органом

визначається Рада, з якою Гетьман мав попередньо узгоджувати всі важливі державні справи. Генеральний суд повинен діяти незалежно і приймати рішення на основі закону. І хоча ця Конституція була написана за 82 роки до Французької революції та за 65 років до Декларації незалежності США, наш народ, на відміну від інших народів Європи чи Америки, не зміг реалізувати свої священні прагнення до волі, не зміг здобути і утвердити свою суверенність, хоч слушний час наставав для нього не раз.

Історія дала Україні ще один такий шанс - ніч з 27 на 28 червня 1996 року. Ніч, коли перемогли мудрі і розважливі, ті, хто вірить в Україну і її майбутнє.

Матеріал підбрала подр. Неля Лавриненко